

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Plán činnosti

Slovenského národného strediska
pre ľudské práva
na rok 2024

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej ako „Stredisko“) je nezávislá právnická osoba plniaca úlohy v oblasti ochrany a podpory ľudských práv a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania. Stredisko je zriadené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o Stredisku“).

Plán činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva na rok 2024 (ďalej ako „plán činnosti“) vychádza predovšetkým zo základných úloh a funkcií Strediska definovaných na naplnenie jeho mandátu v § 1 zákona o Stredisku. Plán činnosti nadväzuje na strategické témy stanovené v Pláne činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva na rok 2023, pričom ich ďalej rozvíja. Tiež zahŕňa úlohy vyplývajúce z medzinárodných reportovacích povinností a zrkadlí aktivity, ktoré Stredisku vyplývajú ako úlohy z rôznych akčných plánov a koncepcií v oblasti ľudských práv a nediskriminácie.

V rámci naplnenia zákonného mandátu má osobitné postavenie úloha Strediska **poskytovať právnu pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie, a to najmä:**

- **poskytovať právne poradenstvo a vybavovať podnety fyzických a právnických osôb týkajúcich sa dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania;**
- **zastupovať obeť diskriminácie v civilných súdnych konaniach v antidiskriminačných sporoch;**
- **vydávať odborné stanoviská vo veciach diskriminácie, vystupovať v procesnom postavení osobitného subjektu a**
- **vykonávať nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie.**

Zároveň bude Stredisko priebežne počas roku 2024:

- **sledovať a aktívne vstupovať do legislatívnych procesov, ktorých predmetom je prijatie nových legislatívnych alebo nelegislatívnych materiálov, vrátane zmien už k platným legislatívnym a nelegislatívnym materiálom v oblasti ochrany a podpory ľudských práv a základných slobôd;**
- **spolupracovať s odborovými zväzmi s cieľom zvýšenia povedomia o prevencii diskriminácie a odstraňovania jej následkov právnymi prostriedkami;**
- **poskytovať informácie a stanoviská o stave uplatňovania, ochrany a podpory ľudských práv a základných slobôd kľúčovým medzinárodným aktérom a**
- **vykonávať vzdelávacie aktivity.**

Zamestnanci a zamestnankyne Strediska budú v roku 2024 aktívne plniť úlohy spojené s členstvom v pracovných skupinách európskych sietí Equinet, ENNHRI a GANHRI, ako aj v regionálnych platformách a vytvárať strategické partnerstvá pomocou facilitácie odborných diskusií a okrúhlych stolov s rôznymi aktérmi z oblasti ľudských práv a nediskriminácie. Členstvo slúži nie len na napĺňanie spoločných úloh v rámci jednotlivých sietí, ale aj na zdieľanie dobrej praxe a získavanie informácií o vývoji v konkrétnej oblasti na európskej úrovni.

Stredisko sa v roku 2024 bude oficiálne podieľať na obsahovej realizácii, organizačnej podpore a propagácii 26. ročníka **Olympiády ľudských práv**.

V roku 2024 bude Stredisko plniť aj úlohy vyplývajúce z implementácie nasledujúcich **projektov**:

- **Dočasné vyrovnávacie opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a vzdelávania Rómov** financovaného z finančných prostriedkov z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR, programu Miestny rozvoj a inklúzia, v ktorom je žiadateľom Agentúra práce BBSK, n.o. a Stredisko spolu s Stiftelsen Mangfold i arbeidslivet projektovými partnermi.
- **Podpora rodovej rovnosti a súladu pracovného a súkromného života na Slovensku** financovaného z finančných prostriedkov z Nórskeho finančného mechanizmu 2014-2021 a štátneho rozpočtu SR, implementované s organizáciou občianskej spoločnosti Možnosť voľby, o.z.
- **Podpora vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva pri monitorovaní základných práv a ľudskoprávných aspektov právneho štátu** financovaného z grantov EHP a Nórska v rámci programu Regionálna spolupráca, v ktorom je hlavným žiadateľom Agentúra Európskej únie pre základné práva, expertným partnerom sieť ENNHRI a partnerskými organizáciami Stredisko a vnútroštátne organizácie pre ľudské práva z Bulharska, Chorvátska, Poľska, Slovinska, Cypru a Lotyšska.
- **Zníženie nadužívania inštitútu väzby prostredníctvom harmonizácie a podpory alternatívnych spôsobov výkonu väzby** financovaného Európskou úniou (JUST-2022-JCO). Konzorcium partnerov pozostáva z partnerov z piatich členských štátov EÚ strednej a východnej Európy, medzi nimi: Law and Internet Foundation (LIF) z Bulharska, Center for Peace, Non-violence and Human Rights (CPO) z Chorvátska, Center for Security Studies (KEMEA) z Grécka, Adam Mickiewicz University (AMU) z Poľska, a Ministry of Justice Transparency and Human Rights (GMJ) z Grécka.

Stredisko do 30. apríla 2024 vypracuje a zverejní **Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2023**.

Stredisko sa bude spolupodieľať na organizácii **NHRI Academy 2024**, ktorá je každoročnou vlajkovou loďou ENNHRI a ODHIR.

Vysvetlivky k použitým grafickým ikonkám:

Externá činnosť a medzinárodné vzťahy

Komunikačná činnosť

Právna činnosť

Výskumná činnosť

Vzdelávacia činnosť

I. STRATEGICKÉ TÉMY

1. Práva Rómov a Rómok

- a. Vytváranie desegregačných plánov a stratégií v rámci monitorovacích škôl

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Právna činnosť

- b. Situačný testing v oblasti poskytovania tovarov a služieb

Termín plnenia: **4. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Právna činnosť v spolupráci s výskumnou činnosťou

Environmentálna spravodlivosť ako ľudskoprávny problém - štúdia

Termín plnenia: **4. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy v spolupráci s výskumnou činnosťou

- d. Podpora obcí v uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní obecného nájomného bývania

Termín plnenia: **3. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Výskumná činnosť v spolupráci s právnou činnosťou

2. Participácia na tvorbe strategickej legislatívy

a. Novela antidiskriminačného zákona

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Právna činnosť v spolupráci s externou činnosťou a medzinárodnými vzťahmi

b. Novela zákona o zriadení Strediska a implementácia štandardov pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy v spolupráci s právnou činnosťou a výskumnou činnosťou

3. Ľudskoprávne aspekty právneho štátu a demokratický priestor

a. Správa o právnom štáte v Slovenskej republike

Termín plnenia: **1. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy

b. Festival právneho štátu

Termín plnenia: **2. polrok 2024**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy v spolupráci s komunikačnou činnosťou

c. Séria workshopov pre obhajcov a obhajkyne ľudských práv na Slovensku

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy s výskumnou činnosťou

- d. Aktualizácia dát v nástroji na monitorovanie stavu právneho štátu (Rule of law tracker)

Termín plnenia: **4. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy

- e. Monitoring obmedzovania práv obhajcov a obhajkýň environmentálnych práv

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Výskumná činnosť

- f. Hodnotenie súladu výziev z EŠIF a vnútroštátnych dotačných mechanizmov s medzinárodnými ľudskoprávnymi záväzkami

Termín plnenia: **4. štvrtrok 2024, priebežne**

Zodpovednosť: Výskumná činnosť

4. Menšiny vo verejnom diskurze

- a. Ľudskoprávny diskurz v slovenskom mediálnom priestore so zameraním na zobrazovanie menšín

Termín plnenia: **3. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Výskumná činnosť

- b. Náboženská sloboda na Slovensku (so špecifickým fokusom na náboženské menšiny)

Termín plnenia: **4. štvrtrok 2024**

Zodpovednosť: Výskumná činnosť v spolupráci s právnou činnosťou

c. **Ľudskoprávny pohľad na tému migrácie a utečenectva**

Termín plnenia: 4. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Výskumná činnosť v spolupráci s právnou činnosťou

5. **Rodová rovnosť a práva LGBTI+ osôb**

a. **Analýza postavenia a práv intersex ľudí na Slovensku**

Termín plnenia: 2. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy v spolupráci s právnou činnosťou

b. **Analýza rozsudkov sexuálneho a domáceho násillia – rodové aspekty**

Termín plnenia: 4. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy, právna činnosť, výskumná činnosť

II. MEDZINÁRODNÉ REPORTOVACIE POVINNOSTI A AKTIVITY

1. Správa o implementácii záväzkov vyplývajúcich Slovenskej republiky z Európskej sociálnej charty (revidovanej)

Termín plnenia: 2. štvrťrok 2024

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy

2. Participácia na 4. cykle univerzálneho periodického preskúmania Slovenskej republiky v Rade OSN pre ľudské práva

Termín plnenia: 1. polrok 2024

Zodpovednosť: Externá činnosť a medzinárodné vzťahy

III. ZÁVÄZKY VYPLÝVAJÚCE Z AKČNÝCH PLÁNOV A KONCEPCIÍ

1. **Monitorovať problematiku obťažovania na pracoviskách a odstraňovanie prejavov diskriminácie, šikanovania a sexizmu v pracovnoprávných vzťahoch**

Úloha vyplývajúca z *Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2022-2027*

Termín plnenia: 4. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Výskumná činnosť

2. **Vypracovať analýzu didaktických prostriedkov dostupných a používaných na hodinách občianskej náuky s odporúčaniami na zmeny pri tvorbe nových didaktických prostriedkov**

Úloha vyplývajúca z *Koncepcie boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024*

Termín plnenia: 4. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Výskumná činnosť

3. **Realizácia kvalitatívnej analýzy zameranej na identifikáciu bariér Rómov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti so zohľadnením rozdielov medzi mužmi a ženami**

Úloha vyplývajúca z *Akčného plánu prioritnej oblasti Zdravie k Stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030*

Termín plnenia: 4. štvrtrok 2024

Zodpovednosť: Právna činnosť v spolupráci s výskumnou činnosťou

4. **Monitoring protirómskeho konania v oblasti vzdelávania, poskytovania tovarov a služieb (vrátane bývania), zdravotnej starostlivosti a zamestnania**

Úloha vyplývajúca z *Akčného plánu prioritnej oblasti Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030*

Termín plnenia: priebežne

Zodpovednosť: Právna činnosť

5. Zvyšovať povedomie vybraných cieľových skupín v ozbrojených a iných silových zložkách SR a verejnosti o radikalizme a extrémizme

Úloha vyplývajúca z *Koncepcie boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

6. Zabezpečiť vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankýň škôl a tiež mládeže o rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí

Úloha vyplývajúca z *Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2022-2027*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť v spolupráci s právnu činnosťou

7. Zvyšovať povedomie vybraných cieľových skupín, vrátane osôb so zdravotným postihnutím o právach a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím, prevencia a odstraňovanie stereotypov a predsudkov voči osobám so zdravotným postihnutím

Úloha vyplývajúca z *Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

8. Realizovať programy a školenia pre zamestnávateľov o metódach rozpoznávania a riešenia diskriminácie a jej základných príčin vrátane protirómskeho rasizmu a zaujatosti

Úloha vyplývajúca z *Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k Stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

9. Zvyšovať povedomie zamestnancov a zamestnávateľov o diverzite a rovnosti na pracovisku prostredníctvom tzv. senzibilizačných programov

Úloha vyplývajúca z Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k Stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

10. Realizovať aktivity pre mladých ľudí vstupujúcich na trh práce s cieľom zvýšenia ich povedomia o ochrane pred diskrimináciou v kontexte rovnosti mužov a žien a zosúladovania rodinného a pracovného života

Úloha vyplývajúca z Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k Stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

11. Poskytovať pravidelné školenie o protirómskom rasizme pre právnikov, sudcov, lekárov, sestry ako aj štátnych zamestnancov, úradníkov miestnej samosprávy a ďalšie príslušné zainteresované strany zapojené do poskytovania právnych, sociálnych a zdravotných služieb vo verejnom záujme vrátane organizácií občianskej spoločnosti

Úloha vyplývajúca z Akčného plánu prioritnej oblasti Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

12. Realizovať osvetové aktivity pre obyvateľov z marginalizovaných rómskych komún o dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania

Úloha vyplývajúca z Akčného plánu prioritnej oblasti Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

13. Zvyšovať technické kapacity zamestnávateľov (počet podujatí zameraných na zvyšovanie kapacít vybraných aktérov)

Úloha vyplývajúca z Akčného plánu prioritnej oblasti *Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť

14. Realizovať vzdelávacie aktivity k slobodnému výberu vzdelania, povolania a kariéry, rovnosti žien a mužov na pracovisku, ktoré prispievajú k odstráneniu stereotypného prístupu a predsudkov voči ženám a znevýhodneným skupinám

Úloha vyplývajúca z *Národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2027*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť v spolupráci s právnou činnosťou

15. Realizovať vzdelávacie aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne o prejavoch a dôsledkoch sexuálneho obťažovania na pracovisku a možnostiach ochrany a tiež pre inšpektoráty práce k riešeniu sexuálneho obťažovania na pracovisku

Úloha vyplývajúca z *Národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2027*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť v spolupráci s výskumnou a právnou činnosťou

16. Podporovať prevenciu šikany mladých ľudí na základe ich skutočnej alebo domnejšej sexuálnej orientácie

Úloha vyplývajúca zo *Stratégie Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021-2028*

Termín plnenia: **priebežne**

Zodpovednosť: Vzdelávacia činnosť v spolupráci s výskumnou a právnou činnosťou

IV. KOMUNIKÁCIA

Stredisko v rámci komunikačnej činnosti v roku 2024 bude:

- pokračovať v informovaní o svojej činnosti a aktualitách z oblasti ľudských práv a nediskriminácie na webovom sídle, sociálnych sieťach;
- zvyšovať svoju poznateľnosť pomocou diverzifikácie výstupov na webovom sídle, sociálnych sieťach – Facebook, Instagram, LinkedIn a blogoch;
- pokračovať v tvorbe online a offline komunikačných výstupov podľa potrieb vychádzajúcich z činnosti Strediska a aktuálnych spoločenských udalostí;
- monitorovať a archivovať mediálne výstupy výkonnej riaditeľky a zamestnancov a zamestnankýň Strediska v rámci zvyšovania transparentnosti a dôveryhodnosti;
- zvyšovať viditeľnosť jednotlivých zamestnancov a zamestnankýň v rámci ich odbornosti.